

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023- 2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Gatunki wypowiedzi w praktyce szkolnej
Kod przedmiotu*	C4/29/E
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych/ Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa/ Zakład Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów	studia 1.stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. prof. UR D. Karkut
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR E. Mazur, dr hab. prof. UR D. Karkut, dr hab. prof. UR A. Kucharska-Babula, dr hab. prof. UR T. Półchłópek, dr E. Kozłowska, dr D. Hejda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW – zaj. warszt.	Liczba pkt. ECTS
6								15	1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) -zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Student/ka wykorzystuje wiedzę zdobytą podczas studiów z zakresu gatunków wypowiedzi;
C ₂	Student/ka poszerza wiedzę z zakresu organizacji pracy nauczyciela polonisty związanej z kształtowaniem uczniowskich kompetencji tekstotwórczych oraz poprawą i ocenianiem prac pisemnych;
C ₃	Student/ka poszerza wiedzę na temat programów nauczania języka polskiego, treści nauczania oraz sposobów pracy nauczyciela

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_W01	– Student/ka charakteryzuje ważne zagadnienia z zakresu kształcenia kompetencji tekstotwórczych w szkole podstawowej: gatunki wypowiedzi, kompetencja merytoryczna, kompetencja językowa, kompetencja komunikacyjna, kompetencja kulturowa, kompetencja prakseologiczna,	KW_03 NW12
EK_W02	– student/ka prezentuje wiedzę o metodach kształcenia językowego oraz o kryteriach i procedurach poprawiania i oceny prac uczniowskich	NW15 NW14
EK_U03	- student/ka potrafi zastosować wiedzę z zakresu gatunków wypowiedzi w planowaniu konkretnych działań dydaktycznych	NU13 KU_01
EK_U04	– student/ka potrafi docenić przydatność metod, procedur związanych z rozwijaniem uczniowskich kompetencji tekstotwórczych	NU2 KU_04
EK_K05	– student/ka rozumie konieczność ciągłego doksztalcania się i rozwoju zawodowego	NK4 KK_01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
NIE DOTYCZY

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne
Treści merytoryczne:
Analiza podstawy programowej przedmiotu język polski (szkoła podstawowa). Analiza i ocena programów nauczania i podręczników szkolnych i innych materiałów dydaktycznych– omówienie treści nauczania w zakresie gatunków wypowiedzi.
Istota i kształtowanie kompetencji tekstotwórczych
Metody nauczania związane z pracą nad redagowaniem gatunków wypowiedzi.
Organizacja pracy nad kształtowaniem uczniowskiej umiejętności redagowania tekstów o różnej formie gatunkowej w szkole podstawowej (opowiadanie, charakterystyka, opis, rozprawka)
Gatunki publicystyczne i użytkowe.
Opis dzieła sztuki na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej.
Standardy osiągnięć polonistycznych w zakresie pisemnych form wypowiedzi .
Współczesne procedury sprawdzania i oceniania prac uczniowskich.
Zasady sprawdzania i oceniania pisemnych wypowiedzi uczniów, sprawdzanie przykładowych prac .
Sztuczna inteligencja jako narzędzie kreowania tekstów. Szanse i zagrożenia. Analiza wybranych przykładów.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza i interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja, projekt, ćwiczenia praktyczne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_W01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, SPRAWOZDANIE	ZAJ. WARSZT.
EK_W02	SPRAWOZDANIE, PROJEKT	ZAJ. WARSZT.
EK_U03	PROJEKT	ZAJ. WARSZT.
EK_U04	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ZAJ. WARSZT.
EK_K05	SPRAWOZDANIE, PROJEKT	ZAJ. WARSZT.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocenianie formatywne (bieżące): F.1. aktywność studenta podczas zajęć, F.2. przygotowanie i zaprezentowanie projektu sytuacji dydaktycznej (praca nad przykładowym gatunkiem wypowiedzi), udział w dyskusji po prezentacji projektów.

OCENIANIE PODSUMOWUJĄCE: P.1. WYKONANIE PRACY ZALICZENIOWEJ – SAMODZIELNA POPRAWA I OCENA PRZYKŁADOWEGO UCZNIOWSKIEGO TEKSTU.

Na uzyskanie zaliczenia z zajęć składa się obecność na ćwiczeniach warsztatowych (70%) – efekty Wo1, Wo2, przygotowanie prezentacji (20%) – efekty Uo1, Uo2, oraz udział w dyskusji (10%) – efekty Uo1, Ko1.

Na ocenę końcową z zajęć warsztatowych składa się:

- **40%** aktywność studenta podczas zajęć konwersatoryjnych oceniająca wszystkie efekty kształcenia;
- **25%** wykonanie indywidualnego projektu lekcji poświęconej pracy nad danym gatunkiem wypowiedzi – sprawdza efekty: Wo1, Wo2, Uo1, Uo2, Ko1; projekt oceniany jest w skali punktowej pod względem poprawności merytorycznej (5 pkt), dydaktycznej (5 pkt) oraz wizualizacji (5 pkt), co odpowiada ocenom: 8-10 p. – dst, 11-13 – db, 14-15 – bdb.;
- **30 %** wykonanie pracy zaliczeniowej (samodzielna poprawa i ocena konkretnego wypracowania uczniowskiego); sprawdza wszystkie efekty w obszarze wiedzy oraz umiejętności. Ocenie podlega umiejętność: 1.wskazania błędów występujących w tekście (0-10pkt.), 2.odpowiedniego ich wskazania i określenia rodzaju błędu (0-10pkt.), 3.sposób sformułowania i uzasadnienia oceny pracy(0-10pkt.). Kryteria oceny: 30-24 pkt – bdb; 23-20 pkt – db; 19-15 pkt – dst.
- 5%** pytania dotyczące własnej dodatkowej lektury z tekstów uzupełniających.

OCENA AKTYWNOŚCI NA ZAJĘCIACH; PRZY OCENIE JAKOŚCI WYKONANIA PRACY ZALICZENIOWEJ BIERZE SIĘ POD UWAGĘ ZGODNOŚĆ Z AKTUALNIE OBOWIĄZUJĄCYMI NORMAMI SPRAWDZANIA I OCENY PRAC UCZNIOWSKICH.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: -przygotowanie do zajęć (7 godzin), -opracowanie scenariusza lekcji na temat wybranego gatunku wypowiedzi (4 godziny), -poprawa przykładowej pracy uczniowskiej (2 godziny)	13
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1 ECTS

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
------------------	--

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Edukacja polonistyczna. T. 1. Materiały z zakresu dydaktyki języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli*, red. D. Hejda, E. Mazur, Rzeszów 2011, [tu: cz. II, *Problemy tekstologiczne w kształceniu polonistycznym*].
- M. Madejowa, *Ocenianie prac pisemnych*, [w:] *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.
- J. Chodnicki, M. Grondas, A. Kołodziejczyk, J. Królikowski, *Ocenianie. Program Nowa szkoła*. OCDN Warszawa 1999.
- Z. A. Kłakówna, *Sztuka pisania. Ćwiczenia redakcyjne dla klas 4-6*, Kraków 1986
- M. Kuziak, S. Rzepczyński, *Jak napisać....?* Warszawa 2002
- <https://www.gov.pl/web/ai/chat-gpt-w-szkole-szanse-i-zagrozenia>

Literatura uzupełniająca:

- A. Dyduchowa, *Metody kształcenia sprawności językowej. Projekt systemu, model podręcznika*, Kraków 1988, rozdz. 3
- S. Bortnowski, *Warsztaty dziennikarskie*, Warszawa 1999.
- B. Niemierko, *Warsztat pomiarowy współczesnego polonisty*, „Polonistyka” 1998, nr 4.
- J. Kowalikowa, *Każdy może dobrze pisać wypracowania: poradnik dla uczniów*, Warszawa 1995.
- F. Filipowicz, M. Rataj, *Vademecum młodego nauczyciela*, Warszawa 1989.
- A. Dyduchowa, *Jak integrować doskonalenie sprawności językowej z kształceniem literackim i kulturalnym*, „Polonistyka” 1983, nr 2.
- Kształcenie językowe w dobie kultury masowej polisensorycznej*, red. Z. Sibiga, U. Kopeć, Rzeszów 2010.
- K. Gorczycka, A. Sławińska, *Język polski. Sprawdziany kompetencji*, Łódź 1999.
- A. Pragłowska, *Napisz lepiej: wiadomości i ćwiczenia dotyczące wybranych form wypowiedzi dla uczniów gimnazjum i liceum*, Warszawa 2000.
- J. Rusiecki, *Czynniki efektywności nauczania*, „Edukacja i Dialog” 1998 nr 6, s. 41.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej